

Ruta sense rumb

El “full de ruta”, no ens enganyem, és cosa de tres: George Bush, Ariel Sharon i Mahmud Abbas. La Unió Europea, l'ONU i Rússia només aguanten el mapa i el gran absent, Iàsser Arafat, sembla esperar un accident per tornar a ser ell el conductor dels palestins.

Tots tres són els valedors d'aquest pla de pacificació des de la cimera d'Aqaba (Jordània) de principis de juny, però cadascú per motius ben diferents. De fet, només Sharon sembla tenir una brúixola que li indica el rumb de sempre, el de la victòria final, en la qual confia des de 1948. “Hem trencat l'esperit de lluita del nostre enemic, ara hem de fer un esforç addicional per consolidar la nostra victòria”, va dir Sharon després d'Aqaba als seus correligionaris del Likud, la majoria contraris fins i tot a aquest pla de mínims que es limita a preveure un estat palestí eteri, dins unes fronteres indefinides que com a molt poden aspirar a tenir la “màxima continuïtat territorial”.

Sharon tampoc no vol cap estat palestí, per més que recentment ha reconegut que “és dolent per a Israel ocupar un altre poble”. Però cal entendre aquesta frase ambigua que tant es va destacar als mitjans de comunicació: el primer ministre parla de poble, de gent, però no diu res de les seves terres. Per això el seu estat palestí ideal seria una col·lecció de bantustans on tancar tots els palestins en un territori mínim, probablement equivalent a la meitat de Cisjordània. I si no ho accepten, com sembla previsible, sempre li quedaria dir que ja ha mostrat

prou flexibilitat abans de tornar a dedicar-se de ple a la lluita contra el “terrorisme”, com qualifica, igual que Washington, qualsevol resistència palestina.

Sharon ja ha demostrat per activa i per passiva que només s'aturarà amb la rendició dels palestins o, eventualment, per l'enuig dels israelians. D'alto el foc ja en va tenir un sobre la taula fa poc més d'onze mesos, el 22 de juliol de l'any passat. L'havia mediat la Unió Europea. Sharon el va fer avortar amb un dels anomenats “assassinats selectius”, que va matar el cap militar de Hamas a Gaza, Salah Shahade, i setze persones més minuts abans que Hamas i les Brigades al-Aqsa proclamessin la treva, com s'havien compromès els seus màxims dirigents.

El mediador deshonest. Dels altres dos pilars sobre els quals s'hauria d'aguantar el “full de ruta”, el president dels Estats Units és qui té més a perdre. Bush no ha parat d'obrir fronts des de l'11 de setembre de 2001, tots en el món islàmic, i sense tancar-ne cap en ferm.

A l'Afganistan, el govern satèl·lit pro-nord-americà de Hamid Karzai només controla la capital, Kabul. L'Iraq torna a exportar petroli, però a Bagdad ni tan sols hi ha govern i creix la desesperació dels iraquians, que comencen a culpar Washington de tots els seus mals i apunten cap a un conflicte greu a mig termini.

En vigílies d'any electoral, Bush ha decidit implicar-se personalment en el més complex dels conflictes regionals, el del Pròxim Orient, i a més sense la precau-

L'anomenat
“full de ruta”
no és un pla de pau,
sinó un intent
desesperat de fer tornar
israelians i palestins
a la via morta
dels acords d'Oslo,
un camí que
s'ha demostrat
no dur enlloc.

Imatge central de la cimera d'Aqaba (Jordània) del passat 4 de juny, on es va impulsar el "full de ruta". S'hi pot veure el president dels EUA, George W. Bush, i els primers ministres d'Israel i de Palestina, Ariel Sharon i Mahmud Abbas. Tot plegat es un intent de pacificació nord-americà per a fer revisar els acords d'Oslo, arraconats des de l'elecció de Sharon, ara fa dos anys i quatre mesos.

ció d'entrar-hi com ho van fer els seus antecessors, tant el seu pare com Bill Clinton, erigits en la figura que es va anomenar l'"honest broker" (mediador honest). Bush fill no ha guardat ni les aparences. Va llençar el "full de ruta" a partir del seu discurs del 24 de juny de l'any passat, en què culpava exclusivament Arafat del fracàs del procés de pau, i li exigia la jubilació com a concessió prèvia dels palestins si volien que Sharon, l'"home de pau" en paraules del president, pogués negociar alguna cosa.

Consegüentment, el "full de ruta" que n'ha sortit no és un pla de pau. És un intent de pacificació nord-americà i de la tríade d'acompanyants per tornar a donar vida als acords d'Oslo, morts des de l'elecció d'Ariel Sharon, el febrer de 2001. Però l'aposta de Bush és arriscada, perquè aquesta ruta no tindrà rumb a menys que es desactivi el principal parany on van embarrancar els acords d'autonomia palestina de 1993 i 1994. Aquell obstacle continua més ferm que mai; és la falta de voluntat política de tots els governs israelians, almenys a partir del de Yitzhak Rabin, per compensar els palestins amb l'estat que els deuen d'acord amb l'esperit d'Oslo i,

sobretot, de les resolucions de l'ONU. Un estat palestí al llarg de les fronteres de 1967, inclosa Jerusalem-est.

Només és a partir d'aquest reconeixement d'intencions, que passa per la congelació total i la voluntat de desmantellar els assentaments jueus, que l'Autoritat Palestina podria negociar a la baixa el dret al retorn a territori israelià d'uns quatre milions de refugiats palestins. Un dret igualment reconegut per l'ONU, però que és inacceptable per a Israel perquè representaria la seva fi com a estat jueu.

El "Karzai" de Palestina. El tercer valedor del "full de ruta" sembla més aviat el seu presoner. Mahmud Abbas ni tan sols figura en les últimes llistes de les personalitats polítiques palestines més valorades pels seus conciutadans, publicades fa quinze dies, després de la cimera d'Aqaba. El primer ministre palestí continua a l'ombra de l'home darrere el qual ha fet tota la seva carrera, sense haver-se presentat personalment a cap elecció. Arafat, en canvi, encara encapçala la llista de popularitat. El nepotisme i la corrupció que l'envolten queden ben amagats darrere la imatge de

màrtir empresonat per Sharon a Ram Al-lah des de fa un any i mig.

Arafat és el resistent; el seu primer ministre, al qual va haver de nomenar l'abril sota l'evident pressió israeliana i nord-americana, no és més que el "Karzai" de Palestina per a la majoria dels habitants de Cisjordània i Gaza. El propi discurs d'Abbas a Aqaba, on va fer una crida a acabar la Intifada armada (aquesta última paraula obviada a la majoria de mitjans de comunicació) en seria la prova. L'endemà mateix Arafat abonaria la idea: "A Aqaba —va dir el president palestí— no hi ha hagut cap resultat tangible." Poc després, Hamas i la Jihad Islàmica donaven un cop de porta a Abbas sense cap compromís d'alto el foc.

Poca és, doncs, l'autoritat d'Abbas davant els grups islamistes, que per primera vegada tenen més suport popular, segons les enquestes, que el Fatah del primer ministre i d'Arafat. Hamas i la Jihad Islàmica saben que poden segrestar el "full de ruta" en qualsevol moment, perquè la seva aplicació depèn del cessament de la violència palestina. Han aconseguit el mateix que Sharon: convèncer els seus ciutadans que no es

pot negociar amb l'enemic, que només és possible la victòria i que l'aconseguiran amb l'ajut de Déu.

Sharon esgrimeix la necessitat d'utilitzar la força armada per garantir la seguretat dels israelians. Fer la vida impossible als palestins fins que se sotmetin o marxin i cedeixin bona part del territori a Israel.

Els islamistes tampoc no volen dos estats; prefereixen enfortir-se en la resistència antiisraeliana, conscients que si Israel no es retira, en unes dècades hi haurà tants jueus com palestins entre el Jordà i la Mediterrània. Seria, per a ells, l'hora del combat final amb tot el territori com a camp de batalla.

Si no es posa rumb decidit cap a una solució acceptable, justa i duradora per a la majoria de la població de tots dos bàndols, el "full de ruta" pot esdevenir una nova arma pels qui mai no han volgut la pau.

Joan Roura

La negociació a la baixa del dret al retorn a territori israelià dels quatre milions de refugiats palestins passa per la retirada prèvia dels colons jueus. Ariel Sharon ja ha obert la porta.

tant i tan a prop

descobreix Lleida

Ara
LLEIDA

Diputació de Lleida
Patronat de Turisme

www.lleidatur.es 902 10 11 10